

Sygn. akt I C 4597/17

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2018r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: SSR Michał Włodarek

Protokolant: sekr. sąd. Anna Dulas

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 marca 2018r. w K.

sprawy z powództwa (...) S.A. z/s we W. (**KRS (...)**)

przeciwko pozwanemu **M. K. (PESEL (...))**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego M. K. na rzecz powoda (...) S.A. z/s we W. kwotę 1.308,50zł (jeden tysiąc trzysta osiem złotych 50/100) wraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości nie przekraczającej w stosunku rocznym odsetek maksymalnych za opóźnienie liczonymi od dnia 14 marca 2017r. do dnia zapłaty,
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. zasądza od pozwanego M. K. na rzecz powoda (...) S.A. z/s we W. kwotę 677,13zł (sześćset siedemdziesiąt siedem złotych 13/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
4. nadaje wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt I C 4597/17

UZASADNIENIE

W dniu 14 marca 2017r. powód (...) S.A. z/s we W. skierował do elektronicznego postępowania upominawczego żądanie zasądzenia od pozwanego M. K. kwoty 1.830,50zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód przytoczył okoliczności wskazujące na jego legitymację czynną oraz oznaczył źródło zobowiązania, jego wysokość oraz wymagalność podając, iż dochodzone roszczenie stanowi należność wynikającą z nienależycie wykonanej umowy pożyczki gotówkowej łączącej pozwanego z powodem.

W postępowaniu tym w sprawie o sygn. akt Nc – e (...) stwierdzono brak podstaw do wydania nakazu zapłaty.

Pozwany pomimo doręczenia odpisu pozwu wraz z załącznikami i pouczeniami nie ustosunkował się w żaden sposób do roszczeń powództwa.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 27 stycznia 2016r. pozwany M. K. zawarł z (...) Sp. z o.o. z/s w W. umowę pożyczki gotówkowej nr (...).

W ramach przedmiotowej umowy (...) Sp. z o.o. z/s w W. przyznał pozwanemu do korzystania kwotę pieniężną w wysokości 1.200,00zł. Ponadto powód oznaczył w treści umowy, iż zobowiązanie łączące strony poza należnością pożyczkową obejmuje również prowizję w wysokości 300,00zł, a (...) ustalono na 1.410,33%. Całkowitą kwotę do zapłaty oznaczono w wysokości 1.500,00zł. Kontrakt miał charakter terminowy, pozwany zobowiązał się do zwrotu pożyczki w dniu 26 lutego 2016r.

Powód przy zawieraniu opisanego wyżej kontraktu posługiwał się wzorcami umów.

Pozwany nie wykonał postanowień łączącego strony kontraktu i posiadał wobec (...) Sp. z o.o. z/s w W. zaległości.

W dniu 8 grudnia 2016r. pomiędzy (...) Sp. z o.o. z/s w W. a (...) S.A. z/s we W. doszło do zawarcia umowy sprzedaży wierzytelności, której przedmiotem był m.in. wierzytelność dochodzona pozwem.

(umowa sprzedaży wierzytelności k. 20-27, zawiadomienie k. 28, 30-31, oświadczenie k. 29, ramowa umowa pożyczki k. 32-35, umowa pożyczki k. 35-41)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż obowiązkiem powoda było przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzi roszczenie (art. 187 § 1 pkt 2 kpc) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność jego twierdzeń o faktach (art. 232 kpc i art. 6 kc). Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc., art. 3 kpc, art. 6 kc). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskałaby aktywnym działaniem (por. wyrok s.apel w B. z dnia 28 sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 286/14, opubl. LEX nr 1511625).

Należy bowiem zwrócić uwagę, że sądy cywilne orzekają w granicach określonego przez stronę powodową żądania (art. 187 § 1 pkt 1 kpc), a elementem uzupełniającym owo żądanie są okoliczności faktyczne je uzasadniające (art. 187 § 1 pkt 2 kpc).

W przedstawionych warunkach zaistniała okoliczność, o której mowa art. 339 § 2 kpc albowiem zaniechanie polegające na braku dołączenia dowodów na poparcie przytaczanych okoliczności daje asumpt do uznania, iż przytoczone okoliczności budzą uzasadnione wątpliwości, w szczególności w zakresie dochodzonych od pozwanego należności ubocznych związanych z udzieloną pożyczką, w tym podstawy faktycznej i prawnej ich żądania ponad kwotę odsetek kapitałowych i karnych (por. art. 471 kc i art. 361 § 1 i 2 kc, 353 kc i art. 354 § 1 kc).

Stosownie do treści art. 353 § 1 kc, podstawowym obowiązkiem dłużnika jest spełnienie świadczenia. Prowadzi ono do zaspokojenia interesu wierzyciela, wskutek czego zobowiązanie wygasa.

Artykuł 354 kc określa obowiązki dłużnika w ten sposób, że oprócz treści zobowiązania rozumianej jako nakazy wyrażone w czynności prawnej stanowiącej źródło zobowiązania oraz odnoszących się do tego zobowiązania normach prawnych jego zachowanie powinno odpowiadać trzem dalszym wzorcom postępowania - celowi społeczno-gospodarczemu, zasadom współżycia społecznego, a także ewentualnie ustalonym zwyczajom, natomiast art. 355 kc określa sposób, w jaki dłużnik powinien wykonywać zobowiązanie i w tym znaczeniu stanowi swoistą kontynuację uregulowań zawartych w art. 354 kc i jednocześnie przepis ten definiuje pojęcie należytej staranności oraz ustanawia obowiązek dokładania owej staranności.

Niedostosowanie się przez dłużnika do opisanych wyżej wymagań sprawia, że dojdzie do nienależytego wykonania zobowiązania lub niewykonania całkowitego (art. 471 kc). Każda bowiem rozbieżność pomiędzy prawidłowym spełnieniem świadczenia a rzeczywistym zachowaniem się dłużnika rodzi odpowiedzialność kontraktową. Nienależyte

wykonanie zobowiązania ma bowiem miejsce wtedy, gdy zachowanie dłużnika zmierzało do spełnienia świadczenia, jednak osiągnięty przez niego wynik nie spełnia wymogów świadczenia, do którego dłużnik był zobowiązany. Wskazać jednak należy, że dłużnik zawsze, bez względu na rodzaj winy, odpowiada wobec wierzyciela za uchybienia obowiązкови dołożenia należytej staranności (art. 355 kc).

Powoda oraz pozwanego wiązała ważna i skuteczna umowa pożyczki w rozumieniu art. 720 i n. kc.

Strony w ramach istniejącego kontraktu uzgodniły elementy przedmiotowo i podmiotowe istotne oraz w sposób jednoznaczny i indywidualny określiły prawa i obowiązki podmiotów zobowiązań.

Powód w sposób właściwy przekazał pozwanemu umówione świadczenie, natomiast pozwany w sposób nienależyty wykonał zobowiązanie zachowując się wbrew treści umowy poprzez nie kontynuowanie spłaty należności wynikających z istniejącego stosunku obligacyjnego.

Po stronie pozwanego powstała odpowiedzialność kontraktową i obowiązek naprawienia szkody albowiem pozwany uchybił swoim obowiązkom (por. art. 471 kc i art. 361 § 1 i 2 kc).

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, iż powództwo podlegało uwzględnieniu w części.

Żądanie powództwa należało uznać za zasadne jedynie w zakresie kwoty pożyczki – kapitału i odsetek.

Jako niezasadne i bezpodstawne natomiast, a także naruszające przepisy prawa, w tym prowadzące do obejścia przepisów ustaw należało uznać żądanie zapłaty od pozwanego z tytułu umowy pożyczki gotówkowej opłaty prowizyjnej w wysokości 300,00zł, przy ustalonym czasie trwania kontraktu i ukształtowanej wysokości kwoty pieniężnej przekazanej do dyspozycji pozwanego w rozmiarze 1.200,00zł.

We wskazanej części żądania powoda należy potraktować jako postanowienie nieważne i nieznajdujące uzasadnienia normatywnego, stanowiące klauzulą abuzywną, sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa.

Jednakże pomimo, że takie postanowienie umowne zostało ustalone między stronami i zapisane w treści łączącego te podmioty kontraktu, to nie powoduje to nieważności całej umowy, a jedynie jej części we wskazanym zakresie (por. art. 58 § 3 kc, art. 5 kc i art. 385 i n. kc, art. 361 – 363 kc).

Nadużycie prawa podmiotowego traktuje się jako zachowanie rażące i nieakceptowane albowiem klauzula generalna zawarta w art. 5 kc zawiera odesłanie do zasad słuszności, dobrej wiary w sensie obiektywnym, zasad uczciwości obowiązującej w stosunkach cywilnoprawnych i zasady lojalności wobec partnera. Przepis art. 58 kc wyznacza od strony negatywnej ogólne ramy dopuszczalnej treści oraz celów czynności prawnych, natomiast art. 385 i n. kc określa klauzule abuzywności postanowień umownych, tj. takich które kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, a skutek takiego układu praw i obowiązków dochodzi do rażącego naruszenia interesów konsumenta i godzenia w równowagę kontraktową.

Rażące naruszenie interesów konsumenta należy rozumieć jako nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym. Natomiast działanie wbrew dobrym obyczajom w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego oznacza tworzenie przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową stron stosunku umownego.

Należy również wskazać, iż działalność windykacyjna to zwykła część działalności każdego przedsiębiorcy oferującego instrumenty finansowe w postaci pożyczek, zaś koszty tej działalności to właśnie koszty prowadzenia działalności gospodarczej, które to koszty są przerzucane przez tego przedsiębiorcę na konsumenta. Koszty działalności windykacyjnej pokrywane powinny być z odsetek za uchybienia w płatności poszczególnych rat kredytu, na tym polega ryzyko gospodarcze, że nie wiadomo z góry, ilu konsumentów nie będzie spłacało swych pożyczek. Działalność windykacyjna jako część działalności przedsiębiorcy powinna być opłacalna dla tegoż podmiotu, ale też nie naruszać

rażąco interesów klienta; poszczególne czynności z zakresu windykacji powinny być wycenione realnie, w oparciu o rzeczywiście ponoszone koszty.

O kosztach procesu, w tym kosztach zastępstwa procesowego, obciążając nimi pozwanego, orzeczono na podstawie art. 108 § 1 kpc w zw. z art. 98 § 1 i 3 kpc i art. 100 kpc i w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018.265 – j.t.) oraz w oparciu o treść art. 28 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2018.300 – j.t.) i art. 1 ust. 1 pkt 2 i art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz. U. 2016.1827 – j.t. ze zm.).

O rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono, na podstawie art. 333 § 1 pkt 3 kpc.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.